

4.12.2023

Kan man møde Kina med åbne arme?

Von der Leyen skal på en svær balancegang i Kina. EU's samhandel med Kina er nemlig ikke kun en risiko. De kinesiske varer er billige, og for EU's virksomheder er der store indtjeningsmuligheder.

Skrevet af

Anders Overvad

Kontakt

Anders Overvad

Når EU's kommissionsformand, Ursula von der Leyen, drager mod Kina den 7. december, bliver det ikke nemt at finde balancegangen mellem EU's sikkerhedspolitiske og økonomiske interesser.

På den ene side er der en voksende utilfredshed med Kinas brug af statsstøtte. EU-Kommissionen har derfor indledt flere undersøgelser af, hvorvidt Kinas statssubsidier undergraver EU's konkurrenceevne inden for elbiler, vindturbiner og stål; men hvis EU indfører nye restriktioner for kinesisk samhandel, risikerer man, at Kina tager til genmæle. På den anden side er Kina også en central handelspartner, og der er store økonomiske interesser forbundet med et tættere forhold.

I dag er EU's samhandel med Kina nogenlunde lige så stor som EU's samhandel med USA, der begge er på omkring 12 pct. Der er dog stor forskel medlemslandene imellem. Hvor lande som Danmark og Tyskland er særligt eksponerede over for Kina, har f.eks. de baltiske lande omvendt en væsentlig lavere samhandel med Kina. Det er derfor ikke altid lige oplagt, hvad og hvor meget de enkelte lande synes, der skal gøres for at afkoble sig fra Kina.

Kommissionen har lagt op til en såkaldt *de-risking*-strategi. Det indebærer, at EU skal identificere områder, hvor sårbarheden er størst og derfor skal minimeres, i stedet for helt at stoppe samhandlen med Kina. Det kan lyde let, men det ender hurtigt i uenigheder om, hvorvidt sikkerhed eller pris er vigtigst.

Kommissionen har selv peget på, at det særligt haster med at øge EU's suverænitet inden for kunstig intelligens, kvantecomputere, mikrochip og bioteknologier. Dog er dette nok for snævert for flere medlemslande, hvor interesser inden f.eks. bil- og medicinalindustrien også vil advokere for, at netop deres industrier også udgør strategiske interesser.

Spørgsmålet handler imidlertid også om, hvor meget mere EU's borgere er villige til at betale for at være selvforsynende. I en ny undersøgelse har Tænk tanken Europa spurgt danskerne, om de mener, at virksomheder i Danmark og resten af EU bør trække produktion hjem fra Kina, selv om det betyder højere priser for forbrugerne. Og faktisk mener 67 pct. af danskerne, at det er den vej, EU bør gå.

Når det er sagt, er vores samhandel med Kina ikke kun en risiko. EU nyder i den grad også godt af at kunne købe billige kinesiske varer, og for EU's virksomheder er der potentielt også store indtjeningsmuligheder at hente.

Så det er mellem disse positioner, at von der Leyen skal balancere. Forholdet til Kina skal udbygges, samtidig med at hun må pege på, at de hidtidige skævheder ikke kan fortsætte. Spørgsmålet bliver, om det i praksis er muligt at møde Kina med åbne og udstrakte arme.